DOMUS PATER

It Hûs fan myn Heit

FRYSK KEUNSTENKULTUERPROJEKT/FRIES KUNSTENKULTUURPROJECT

IT HÛS FAN MYN HEIT / HET HUIS VAN MIJN VADER

Het huis van mijn Vader

Waar je ook komt in Friesland,
Overal staat het huis van mijn Vader.
Overal kerktorens, die getuigen van een eeuwenlang geloof.
Veelkeurig in architectuur.
Veelkleurig in de geloofsbeleving van de Friezen.
Maar waar staan we op dit moment?

Hoe leeft het woord van mijn Vader nog in Friesland?
Wat bezielde onze vaders?
Wat bezielt ons nu?
Door middel van dit project willen wij iedereen uitnodigen

In het huis van mijn Vader
Het huis van onze vaderen
Het huis van nu.

It hûs fan myn Heit

Wêr't jo ek komme yn Fryslân
Oeral stiet it hûs fan myn Heit
Oeral tsjerketoeren, die tsjûge fan in libbenlang leauwen.
Ferskaatryk yn architektuer
Ferskaatryk yn it leauwen fan de Friezen
Mar wêr steane wy op dit stuit?

Hoe libbet it wurd fan myn Heit noch yn Fryslân?
Wat besiele ús heiten?
Wat besielet ús no?
Troch dit projekt wolle wy elkenien útnoegje

Yn it hûs fan myn Heit
It hûs fan ús Heiten
It hûs fan no.

Colofon
projectgroep

Bruin van der Duim
Souwe 10
Ureterp
tel 0512 302449
vanderduim@hotmail.com

Saco Zijlstra
Langebaan 7
Ureterp
tel 0512 383223
sacogerda@hotmail.com

Deelnemers:
Afke Nouta
De Bolle 37
Hardegaryp
tel 0511 473633
debole37@hetnet.nl

Inhoudsopgave

1. Het ontstaan van het project
2. Doelstelling van het project
3. Locatie / duur van het project
4. Conceptplan

· Een totaalbeeld

a. Onderdelen van het kunst deel van het project
· It paad fan myn Heit
· De tafel fan myn Heit
· De drinkbeker fan myn Heit
· De brea-skeal fan myn Heit
· It offer fan myn Heit
· De gebedstoer
· It krús fan ljocht
· De dooppoarte
· It wurd fan myn Heit

b. Onderdelen van cultuur -historische deel van het project
· De Friese geloofshelden
· Stamboom van het Friese geloofsleven /
De ljochter"allen yn ien"
· Hûzen fan myn Heit

c. Manifestaties
· Openingsactiviteit
· Avondmaaldienst
· Mogelijkheden voor verdere manifestaties

5. Participanten
6. Stappenplan

1. Een persoonlijke motivatie

De combinatie van Christen, Fries en beeldend kunstenaar zijn, maken dat ik geraakt ben door de terugloop van kerkbezoek en de vraag waarom.
De generaties vanaf de jaren 60 zijn bepaald door democratisering, globalisering, individualisering, technologiesering en economische voorspoed.
Deze hebben, naar mijn mening, daar een grote invloed op.

Relatie geloof en Friese cultuur

Het beeld van Friese landschap wordt tot op de dag van vandaag bepaald door de vele kerktorens die tot in de kleinste gehuchtjes en buurtschappen omhoog reiken.
Het geloof stond centraal in de vele eeuwen na Bonifatius.

Leegstand van Friese kerken

De Friese kerken, in al hun verscheidenheid, verhalen van het geloof door de eeuwen heen.
Markante bouwwerken, maar de functie raakt verloren als het geloof daar niet meer verkondigt wordt, er geen gemeenschap meer is van gelovigen.
Het gebouw wordt dan een monument, een museumstuk.
Wat is de toekomst van deze monumenten?

Wat heeft Friezen bezielt en wat bezielt hen nu?

Wat heeft het Christelijk geloof nog te bieden in deze tijd?
Om deze tijd te kunnen duiden, is het verleden belangrijk.
Bestaat er een specifieke Friese -Christelijke identiteit en waarin komt deze naar voren?
In hoeverre heeft het christelijk geloof invloed gehad op de Friese cultuur en andersom?
Heel veel Friezen zijn, naar mijn mening, nog amper bewust van hun Christelijke wortels.

Omdat ik altijd beeldende vormen zoek om mijn vragen met anderen te delen, is er een onvermijdelijke noodzaak gegroeid de vragen en mijn zoektocht, in een kunst -cultuurproject vorm te geven.

Uitnodiging social sculpture

Het totale project in al zijn verscheidenheid is bedoeld als een sociale sculptuur. De inhoud en vorm worden medebepaald door degene die daar in participeren. Een belangrijk uitgangspunt is daarbij dan ook, dat iedereen die zich betrokken voelt hierbij uitgenodigd wordt.

2. Een historische sensatie

Henk van Os schreef in zijn boekje "Moederlands liefde" over het begrip historische sensatie.
Hij stelt dat; cultuur historische voorwerpen en verhalen je personen en hun geschiedenis heel dichtbij kunnen brengen, maar als je dat combineert met kunst dan versterken deze elkaar.
Kunst heeft daarbij de kwaliteit, dat je het steeds opnieuw wilt, of kunt beleven.
Daardoor geïnspireerd is dit ook een project waar cultuur-historie en kunst elkaar versterken.

3. Het belang en de actualiteit van het project

2008 is niet voor niets uitgeroepen tot het jaar van het Christelijk erfgoed.
Tot voor kort was het Christelijk geloof een vanzelfsprekend onderdeel van de Nederlandse en daarmee ook van de Friese cultuur.
Die vanzelfsprekendheid is er niet meer.
Regelmatig komt dit in de media aan de orde.
Omdat met name Friesland zoveel kerkgebouwen telt en maar een klein gedeelte bij de Stichting Alde Fryske Tsjerken is ondergebracht, zijn de kerken als monumenten niet vanzelfsprekend verzekerd van een toekomst.
Een nieuwe bewustwording van de rijke geschiedenis van het Christelijk geloof binnen de Friese cultuur zal helpen het Geloof en de kerkgebouwen waarin gemeenschappen door de eeuwen dat hebben beleden te herontdekken en te herwaarderen.
Hierin wil het project voorzien.

4. Domus Pater / It hûs fan myn Heit

In de oriëntatiefase van dit project is de naam ontstaan.
De kerk…….het huis van God de Vader (Het huis van mijn Vader)
De kerk…….het huis van onze voorvaderen.

Bruin van der Duim

Doelstelling van het Project

- Rijkdom laten zien van het Christelijk geloof binnen de Friese cultuur
- Relatie laten zien tussen Friese cultuur en geloof
- Zichtbaar maken wat Friese Christenen heeft bezielt en nu nog bezielt
- Realiseren van een historische sensatie (samengaan van kunst –en cultuurhistorie

- Doelgroepen:

Bevolking Friesland
Toeristen
Kerkelijke vertegenwoordigers In Friesland
Geloofsgemeenschappen in Friesland

- Bereik van het project

Provincie Friesland
Landelijk

FRYSK KEUNSTENKULTUERPROJEKT/FRIES KUNSTENKULTUURPROJECT

IT HÛS FAN MYN HEIT / HET HUIS VAN MIJN VADER

Locatie / Duur van het project

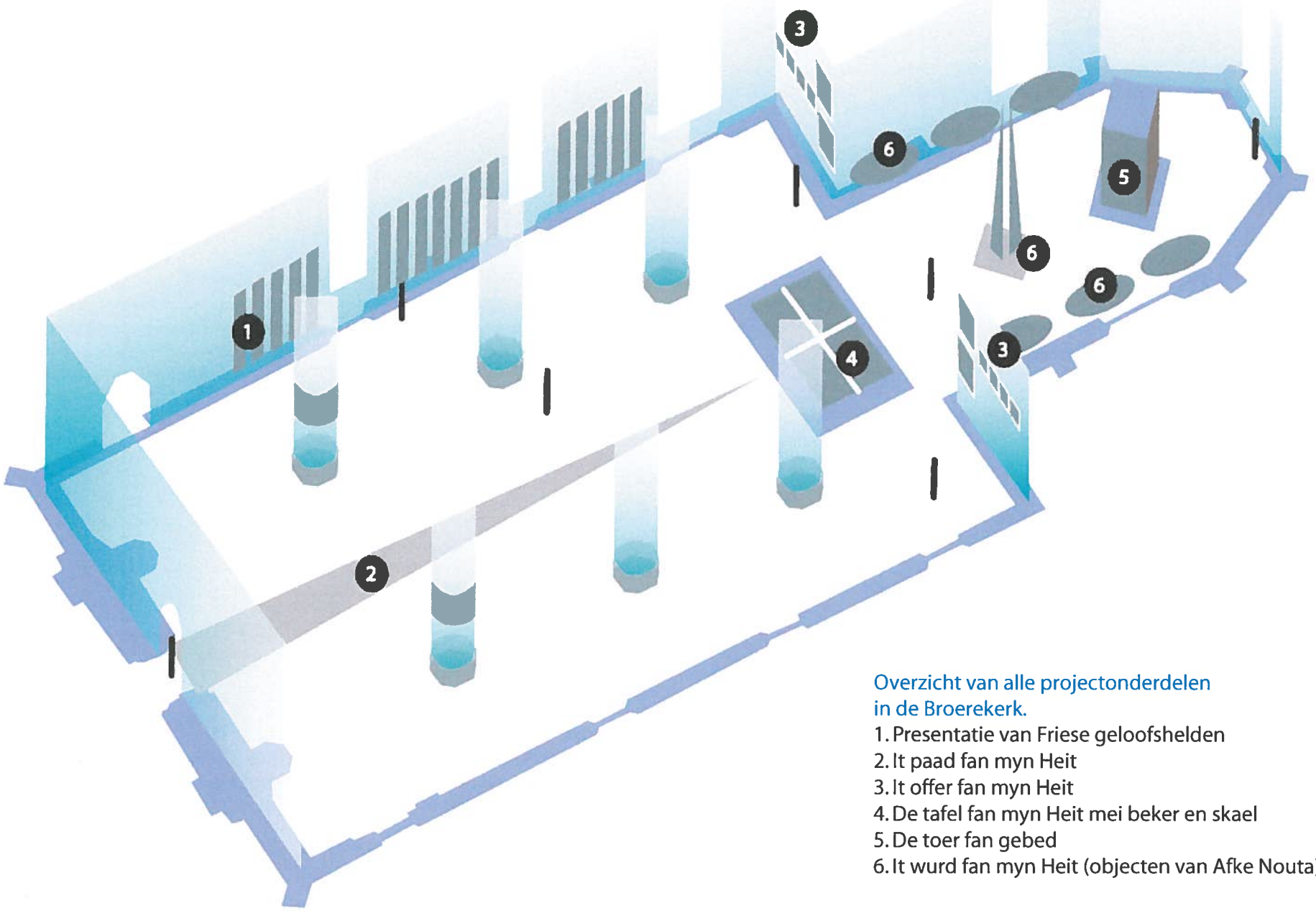
1. De keuze voor de Broerekerk van Bolsward

De Broerekerk is bij uitstek het symbool van de overleving van het Christelijk cultureel erfgoed in Friesland in zijn staat als ruïne.
Nog steeds staat het gebouw als markant "Hûs fan myn Heit" overeind, ondanks twee grote branden, de diverse momenten van op het randje te hebben gestaan om afgebroken te worden en als paardenstal te hebben gediend.
De eerste hervormde preek die in Friesland was te horen, kwam vanuit dit gebouw.
De enige Friese kloosterkerk uit de middeleeuwen.
Door de functie en ruimte die het nu heeft, is het de ideale ambiance voor het project

2. Duur van het project

Het project bestaat uit een cultureel historische tentoonstelling en een kunsttentoonstelling, als samenhangend geheel.
Diverse manifestaties zullen als onderdeel van het project ook ingepast worden.

Start museumseizoen (begin april 2010 tot half oktober 2010)

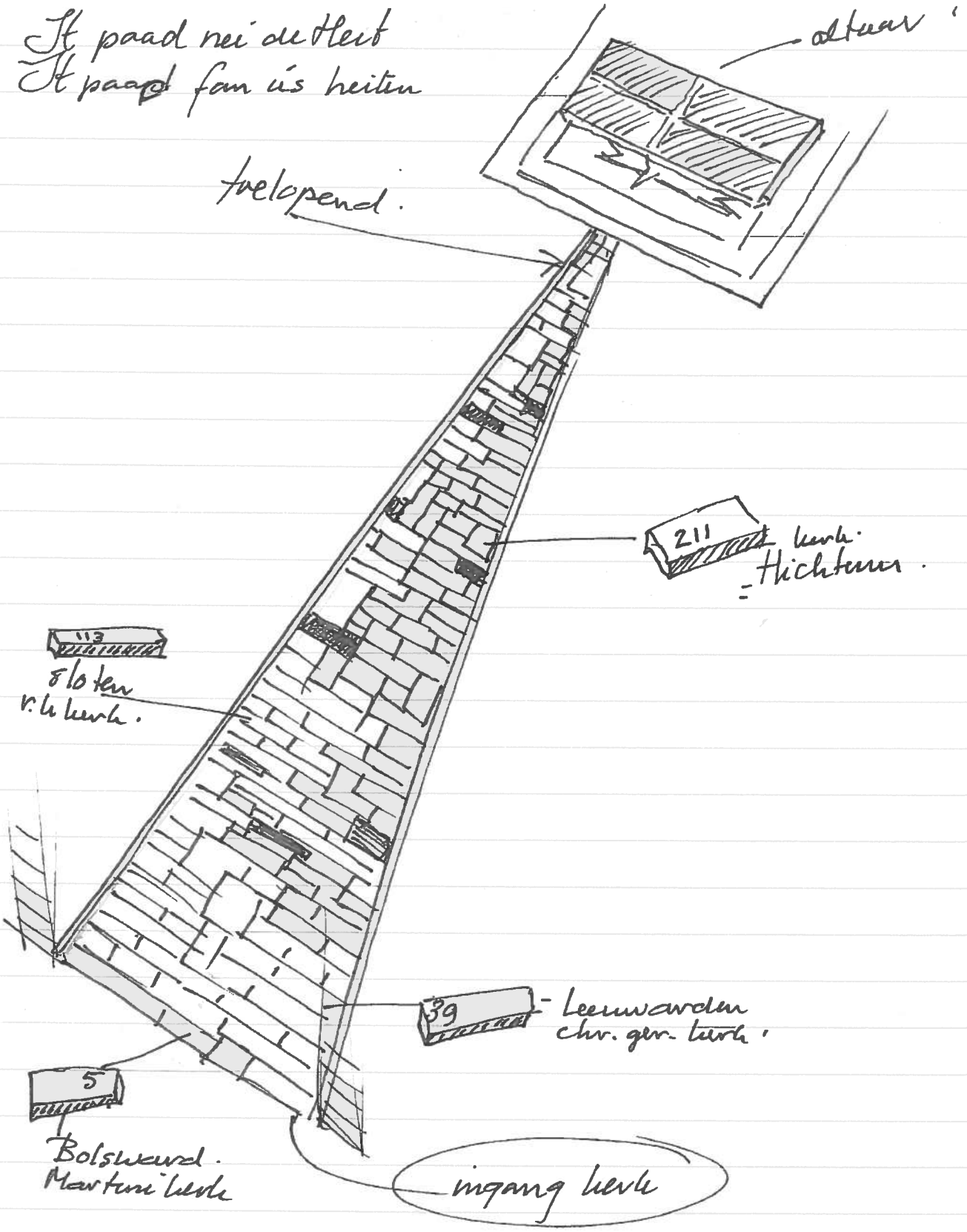

Overzicht van alle projectonderdelen
in de Broerekerk.

1. Presentatie van Friese geloofshelden
2. It paad fan myn Heit
3. It offer fan myn Heit
4. De tafel fan myn Heit mei beker en skael
5. De toer fan gebed
6. It wurd fan myn Heit (objecten van Afke Nouta)

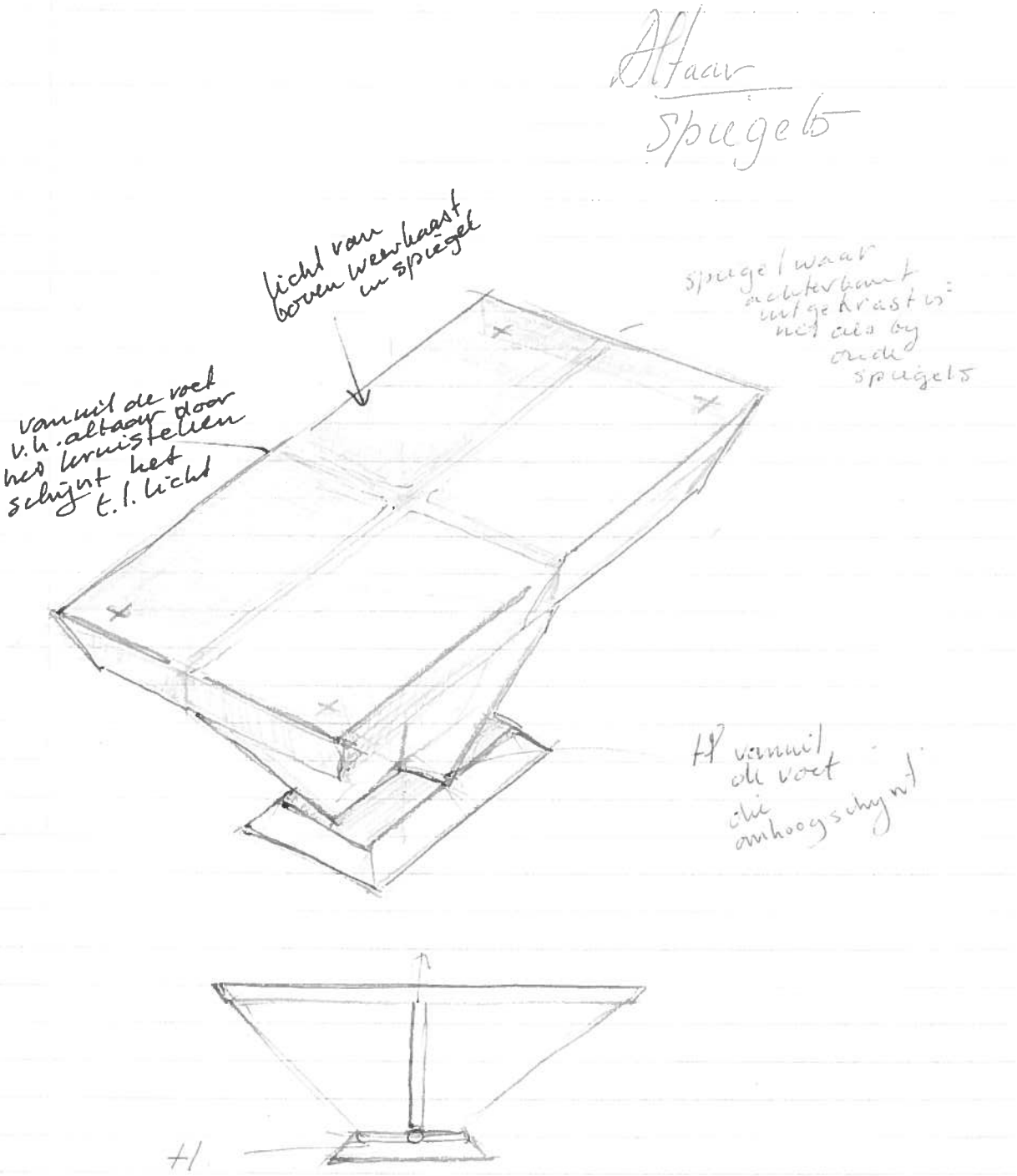
Eeuwenlang zijn onze voorouders het kerkpad opgelopen naar de dienst.
Een pad naar troost, bemoediging, ontmoeting
Tot op de dag van vandaag lopen mensen op dit pad.
De basis redenen voor al deze gelovigen was hetzelfde.
Dat wordt met dit projectonderdeel zichtbaar gemaakt.
Alle kerkgemeenten en kerkgebouw eigenaren worden uitgenodigd een steen te nemen uit hun kerkpad, om daarmee een nieuw gezamenlijk pad aan te leggen.
It paad fan myn Heit…in de Broerekerk.
De steen krijgt een zichtbaar nummer in het pad en refereert met de foto van het kerkgebouw in de expositie.

FRYSK KEUNSTENKULTUERPROJEKT/FRIES KUNSTENKULTUURPROJECT
IT HÚS FAN MYN HEIT/HET HUIS VAN MIJN VADER

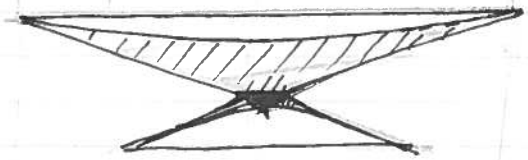
Het altaar is gemaakt van spiegels.
Het altaar (tafelblad) is een grote spiegel die het licht van de hemel weerkaatst.
In de spiegel is een kruis gekerfd .
TL licht vanuit de voet van het altaar schijnt door de gekerfde kruisvorm naar omhoog, als antwoord op het licht van boven.

Avondmaal beker en schaal worden gemaakt van transparant materiaal, waarbij op de buitenkant een tekst gekerfd is die alleen vanuit de binnenkant leesbaar is.

Dit is myn lichaam
dat voor u gegeven
wordt

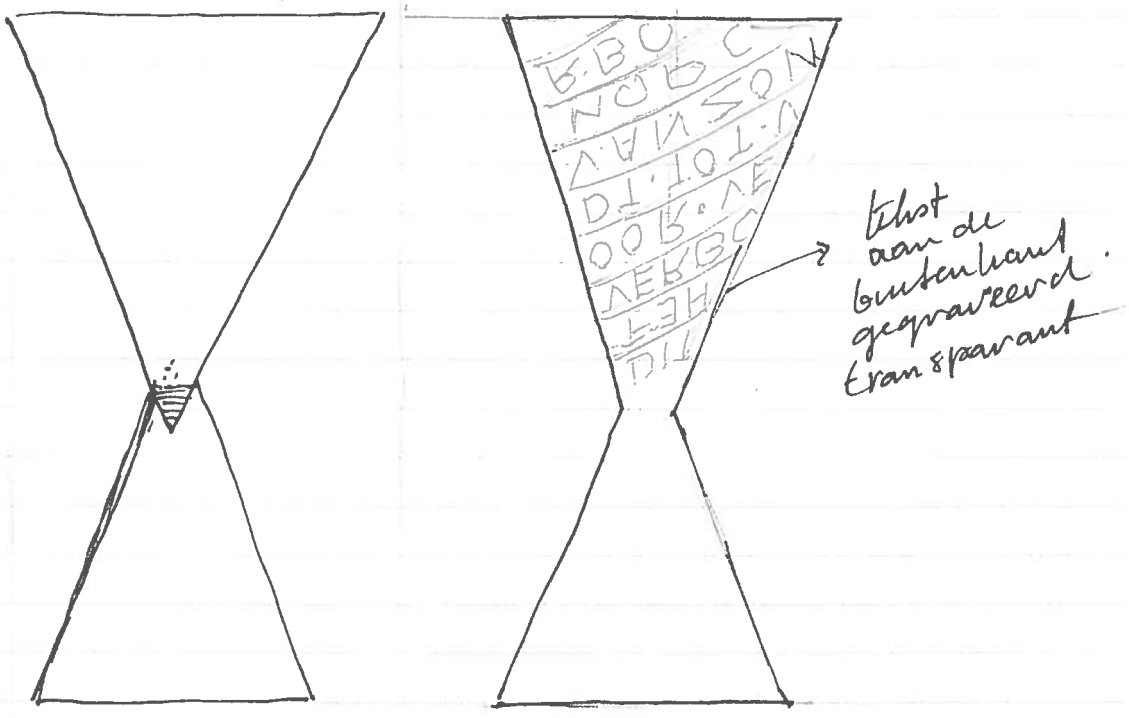

AVONDMAAL SCHAAL

- tekst van de buitenkant gerafeerd
maar van de binnenkant te lezen

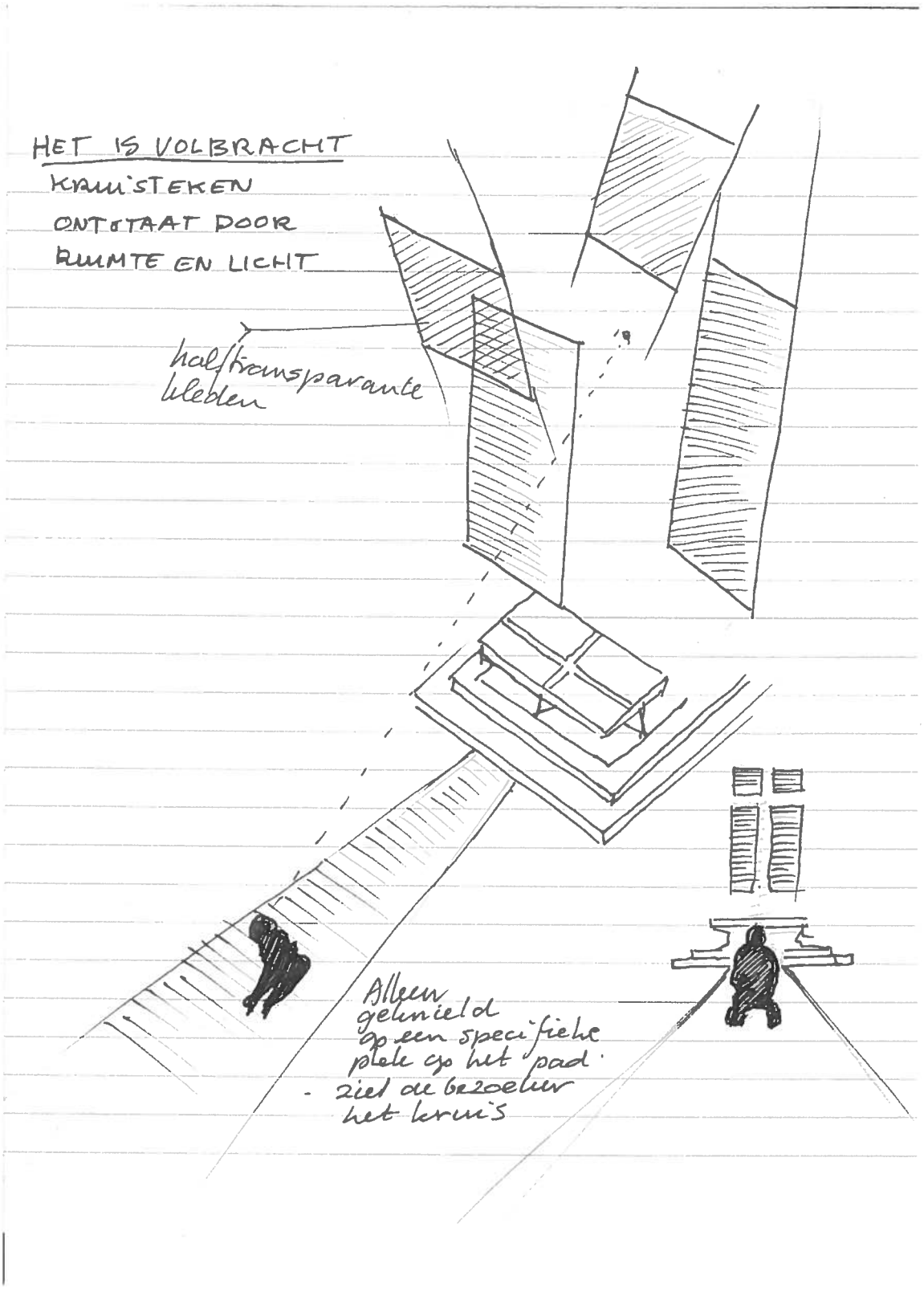
AVONDMAAL BEKER

Dit is het bloed van mijn verbond,
dat voor velen vergoten wordt
tot vergeving van zonden

Vier halftransparante doeken worden zo gehangen vanaf de dakspanten boven het altaar, dat de tussenruimte pas zichtbaar wordt als kruis,
als men op een specifiek plek knielt op het Paad fan myn Heit.
Die plek wordt aangegeven met een steen in het pad waarop de tekst staat van Gemma van Burmania
"In Fries knibbelt allinich Foar God"

Het Brood,

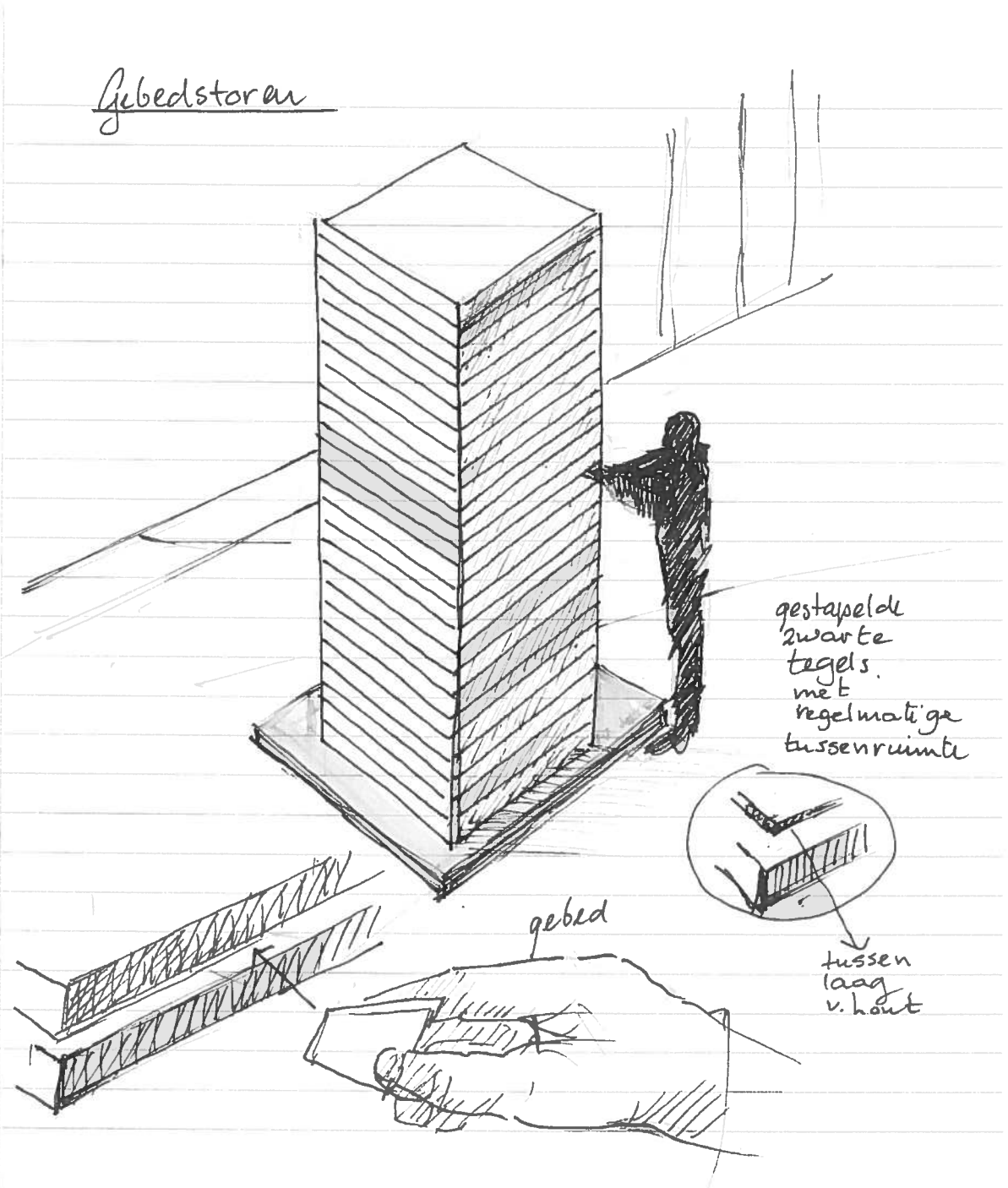
broodvorm gemaakt met waddenzeeklei van Paezens Moddergat en graankorrels uit Vaals Zuid-Limburg.
De graankorrel die moet sterven
De graankorrel die op vruchtbare aarde moet vallen
Het brood / het lichaam van Christus dat gebroken wordt en uitgedeeld aan iedereen

De Wijn

Wijnbeker vorm gemaakt van het gescheurde linnen kleed in rode wijn gedrenkt
Het bloed dat vergoten wordt voor iedereen
Het verbond
De uitnodiging om in dit verbond te delen

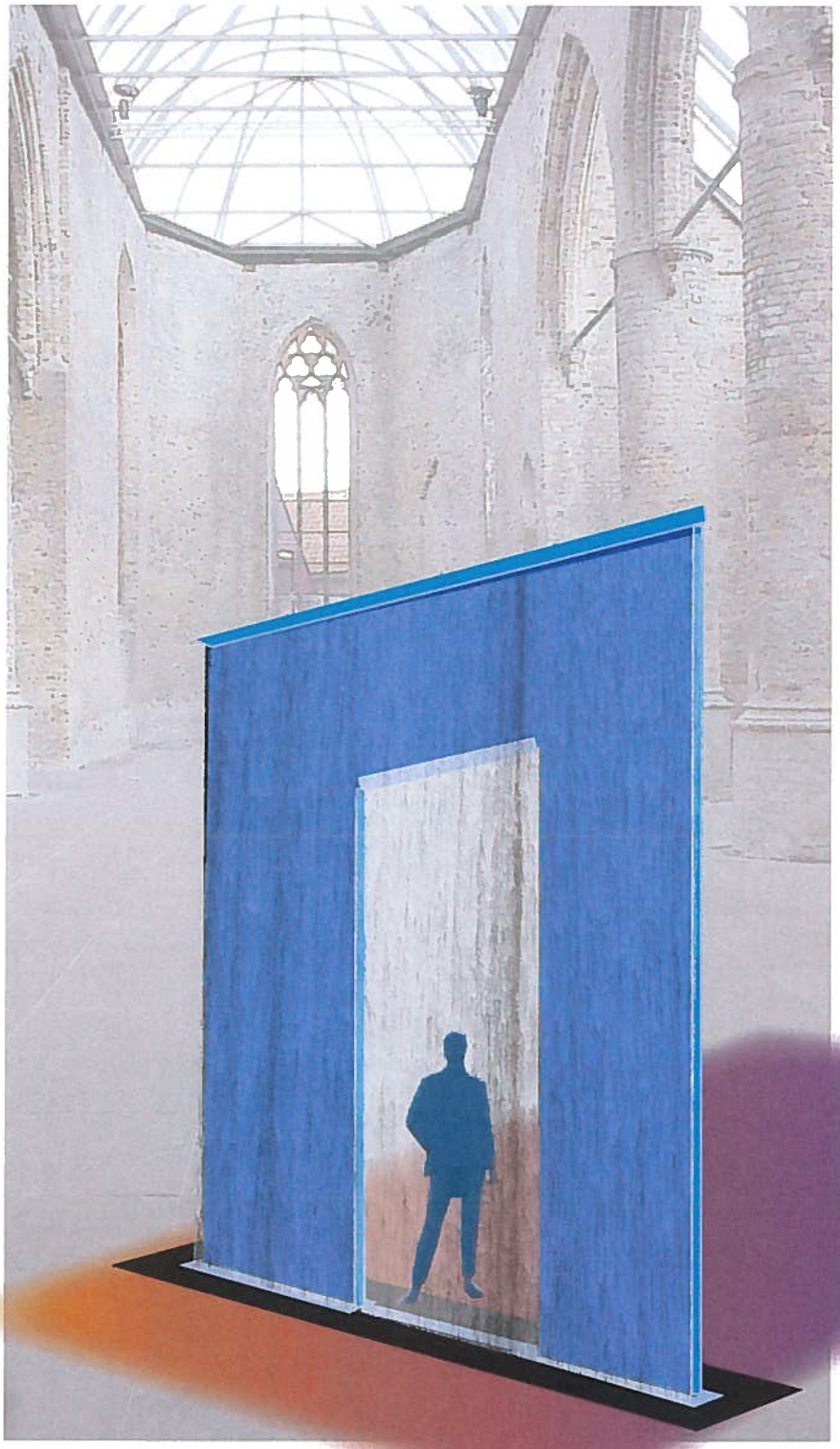

Stenen tegels gestapeld tot een toren
Tussen de tegels ruimte om gebedskaarten in te stoppen

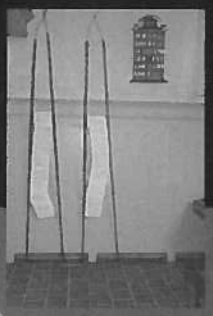

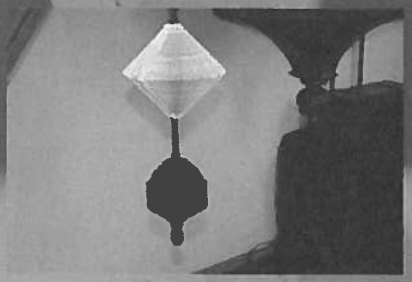
De dooppoarte

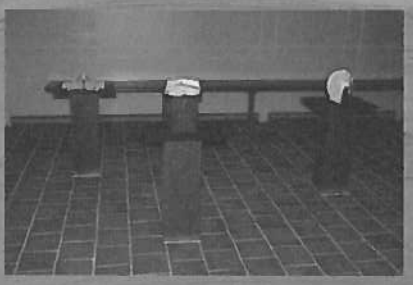
De dooppoort is gemaakt van gekleurd plexiglas.
Het water loopt continu van boven over de platen en als een gordijn over de poortopening.
Het water wordt onder opgevangen en weer naar boven gepompt.
De dopeling loopt onder het geven van de doopzegen door de dooppoort

Kunstwerken van Afke Nouta, waarin ze steeds een bijzondere vormgeving geeft aan De Bijbel, als boek en tekst (Gods woord)

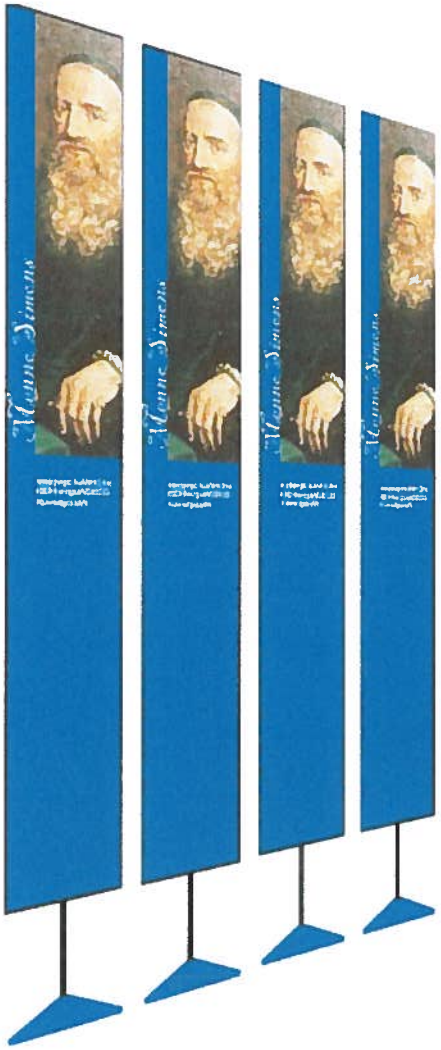

FRYSK KEUNSTENKULTUURPROJECT
IT HÛSFA REIT JAN ADER

Overzicht van aansprekende Friese Christenen door de eeuwen heen.

De relatie ligt met de geloofshelden uit de bijbel en heiligen, die altijd zichtbaar waren en nog zijn, in katholieke kerken.

serieopstelling verschillende geloofshelden

voorbeeld presentatie friese geloofshelden in de expositie

De kandelaar van "allen in een" geeft de stamboom weer van de verschillende geloofsrichtingen in Friesland, vanaf Bonifatius tot heden.
Op vier halftransparante vlakken, zijn de denominaties verdeeld over vier verschillende tijdsperiodes.
Op de achterkant staat de tekst.....opdat zij allen één zijn.....
Deze tekst komt uit het Hogepriesterlijk gebed van Jezus,uit het Evangelie naar Johannes 17: 20-2.
Uit de lange onderrand van de kandelaar worden de teksten aangelicht.

Johannes 17: 20-2.

En Ik bid niet alleen voor dezen,
maar ook voor hen, die door hun
woord in Mij geloven,
opdat zij allen één zijn,
gelijk Gij, Vader, in Mij en Ik in U,
dat zij in Ons zijn;
opdat de wereld gelove, dat Gij Mij
gezonden hebt.
En de heerlijkheid, die Gij Mij
gegeven hebt, heb Ik hun gegeven,
opdat zij één zijn, gelijk Wij één
zijn;
Ik in hen en Gij in Mij,
dat zij volmaakt zijn tot één,
opdat de wereld erkenne, dat Gij
Mij gezonden hebt, en dat Gij hen
liefgehad hebt, gelijk Gij Mij
liefgehad hebt.

Overzicht van alle kerkgebouwen in Friesland.
Fototentoonstelling.

Friesland heeft een rijk bezit aan kerkgebouwen.
Ze vertellen veel over de historie, de kerkgangers van de diverse kerkgenootschappen en hun geloofsopvattingen door de eeuwen heen.
De kerk was het middelpunt van de gemeenschap, het dorp, het sociale leven.
De Hûzen fan myn Heit.

FRYSK KUNSTEN KULTUERPROJEKT/FRIES KUNSTEN KULTUURPROJECT

IT HÛS FAN MYN HEIT / HET HUIS VAN MIJN VADER

Klokkenluiden (oprop om nei it Hûs fan myn Heit te gean)
Bolsward
Friesland

